

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn

2009 nr

Nõva looduskaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse „Looduskaitseaduse“ § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Nõva looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Nõva looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta, taastada ja säilitada:

1) looduslikke kooslusi, elustiku mitmekesisust, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku;

2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpe. Need on: rannikulõukad (1150*)³, esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), hallid luited (2130*), rusked luited kukemarjaga (2140*), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), siirde- ja õõtsiksood (7140), lubjarikkad madalood lääne-mõõkrohuga (7210*), liigirikkad madalood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ja lammi-lodumetsad (91E0*);

3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide elupaiku. Need liigid on apteegikaan (*Hirudo medicinalis*), põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*) ja soohiilakas (*Liparis loeselii*), mis on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, vingerjas (*Misgurnus fossilis*) ja saarmas (*Lutra lutra*), mis on ühtlasi III kategooria kaitsealused liigid ja jõesilm (*Lampetra fluviatilis*);

4) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liike ja nende elupaiku. Need liigid on: I kaitsekategooria liik must-toonekurg (*Ciconia nigra*); II kaitsekategooria liigid karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), kassikakk (*Bubo bubo*), laanerähn (*Picoides tridactylus*) ja metsis (*Tetrao urogallus*); III kaitsekategooria liigid laanepüü (*Bonasa bonasia*), õösorr (*Caprimulgus europaeus*), musträn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), täpikhuik (*Porzana porzana*) ja händkakk (*Strix uralensis*) ning rändlinnud;

5) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ IV lisas nimetatud liike ja nende elupaiku. Need liigid on: II kaitsekategooria liigid põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), habelendlane (*Myotis mystacinus*) ja suurkõrv (*Plecotus auritus*) ning III kategooria kaitsealune liik tiigikonn (*Rana lessonae*);

6) II kategooria kaitsealuseid liike, mis on: rand-ogaputk (*Eryngium maritimum*), sale villpea (*Eriophorum gracile*), tume nokkhein (*Rhynchospora fusca*), rand-orashein (*Elytrigia junceiformis*) ja liiv-maakeel (*Geoglossum arenarium*), ja nende elupaiku;

7) III kategooria liike, mis on: raudkull (*Accipiter nisus*), lõopistrik (*Falco subbuteo*), õõnetuvi (*Columba oenas*), väike-kirjurähn (*Dendrocopus minor*), hoburästas (*Turdus viscivorus*), lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), tumepunane neiuvaip (*Epipactis atrorubens*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*),

roomav öövilge (*Goodyera repens*), rand-seahernes (*Lathyrus japonicus*), harilik porss (*Myrica gale*), valge vesiroos (*Nymphaea alba*), väike vesiroos (*Nymphaea candida*), hall käpp (*Orchis militaris*), aas-karukell (*Pulsatilla pratensis*) ja lodukannike (*Viola uliginosa*), ja nende elupaiku.

(2) Kaitseala maa-ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele seitsmesse sihtkaitsevööndisse ja nelja piiranguvööndisse.

(3) Kaitsealal kehtivad „Looduskaitseaduses“ sätestatud piirangud käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Harju maakonnas Padise vallas Keibu külas, Lääne maakonnas Noarootsi vallas Dirhami/Derhamn, Elbiku/Ölbäck, Rooslepa/Roslep, Spithami/Spithamn ja Tuksi/Bergsby külas ning Nõva vallas Peraküla, Rannaküla, Nõva ja Vaisi külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2.peatükk

KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud käesoleva määrusega sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades „Asjaõigusseaduses“ ja „Looduskaitseaduses“ sätestatud.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud ainult kohtades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud.

(4) Sõidukiga sõitmine kaitsealal on lubatud maanteedel ning metsatee liikidena kattega teedel ja kruusateedel. Sõidukiga sõitmine väljaspool nimetatud teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud töödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, maatulundusmaal metsamajandustöödel, Põõsaspea sihtkaitsevööndis liinirajatiste hooldustöödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses ja kaitseala valitseja poolt tähistatud pinnasteedel.

(5) Kaitseala veealal on lubatud mootorita ujuvvahendiga, välja arvatud vesijalgrattaga, sõitmine.

(6) Kaitsealal on lubatud jahipidamine.

(7) Kaitsealal on lubatud kalapüük.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud mootoriga ujuvvahendiga sõitmine, väljaarvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
- 5) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 6) anda projekteerimistingimusi;
- 7) anda ehitusluba;
- 8) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee-erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitsealal valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt „Haldusmenetluse seadusele“ õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaameti kavandatava tegevuse asukoha regioonil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

3.peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud looduslike koosluste ja maastikuilme säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on 7 sihtkaitsevööndit:

- 1) Keibu sihtkaitsevöönd,
- 2) Mustjärve sihtkaitsevöönd,
- 3) Peraküla sihtkaitsevöönd,
- 4) Põõsaspea sihtkaitsevöönd,
- 5) Rooslepa sihtkaitsevöönd,
- 6) Uuejõe sihtkaitsevöönd,
- 7) Viiani laane sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Keibu, Mustjärve, Põõsaspea, Roosta, ja Uuejõe sihtkaitsevööndis on kaitse-eesmärk ökosüsteemide arengu tagamine loodusliku protsessina ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;

(2) Peraküla ja Viiandi laane sihtkaitsevööndis on kaitse-eesmärk koosluste looduslikkuse taastamine ja looduslikule arengule jätmine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

§ 9. Lubatud tegevus

(1) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) Peraküla ja Viiandi laane sihtkaitsevööndis kaitsealuste liikide soodsate elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 2) olemasolevate ehitiste, tehnovõrgu rajatiste ja teede hooldustööd;
- 3) tootmisotstarbeta rajatiste püstitamine kaitseala tarbeks;
- 4) Peraküla sihtkaitsevööndis metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, -liigi ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning raiejärgse puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 5) Peraküla ja Viiandi laane sihtkaitsevööndis loodusliku veerežiimi taastamine.

(2) Kuni 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud selleks ettevalmistatud ja kaitseala valitseja poolt tähistatud kohtades. Ettevalmistamata kohas ja rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul.

(3) Kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades ja tingimustel on lubatud pilliroo ja adru varumine.

§ 10. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud käesolevas määruses lubatud tegevus;
- 2) inimeste viibimine Mustjärve sihtkaitsevööndis 1.veebuarist 31.juulini, väljaarvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala kaitse korraldaja nõusolekul teostatavas teadustegevuses;
- 3) uute ehitiste rajamine, väljaarvatud käesoleva määruse paragrahv 9 lõikes 1 lubatud tegevus.

§ 11. Vajalik tegevus

Peraküla ja Viiandi laane sihtkaitsevööndis on vajalik:

- 1) sooelupaikades kraavide sulgemine;
- 2) alusmetsa, järelkasvu ja puistu teise rinde harvendamine metsise ja kassikaku elupaigas.

4.peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala majandatav osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on 4 piiranguvööndit:

- 1) Lepaaugu piiranguvöönd,
- 2) Liivanõmme piiranguvöönd,

- 3) Liivase piiranguvöönd,
- 4) Roosta piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

(1) Roosta, Lepaaugu ja Liivase piiranguvööndi kaitse-eesmärk on maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

(2) Liivanõmme piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, kaitsealuste liikide elupaikade kaitse ning metsa- ja sooelupaigatüüpide soodsa seisundi tagamine.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, kusjuures:

- 1) metsa majandamisel tuleb säilitada või taastada koosluse looduslik tasakaal, liigiline ja vanuseline mitmekesisus,
- 2) kaitseala valitsejal on õigus kehtestada raielangi suurusele, kujule ja metsa vanuselisele koosseisule metsaseaduses sätestatust erinevaid piiranguid, mis on vajalikud koosluse või kaitsealuse liigi säilimiseks.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise, püstitamine avalikuks kasutuseks;
- 2) puidu kokku- ja väljavedu kuivalt külmumata pinnaselt.
- 3) rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) veekogude veetaseme ja ranna- või kaldajoone muutmine;
- 3) maavara kaevandamine;
- 4) puhtpuistuste kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 5) uuendusraie, välja arvatud turberaie häil- ja aegjärgse raiena 1.septembrist 1.märtsini 30 aastase perioodiga, kusjuures viimase raiejärgu järgne puistu 1. rinde täius peab olema 30%. Turberaie langi suurus võib maksimaalselt olla 4 ha;
- 6) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetiste kasutamine;
- 7) telkimine ja lõkketegemine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

5.peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 16. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 11.aprilli 2005.a. määrus nr 77 „Nõva maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ ([RT I 2005, 21, 141](#)) tunnistatakse kehtetuks.

§ 17. Määruse muutmine

Muudetakse Vabariigi valitsuse 28.veebruari 2006.a. määruse nr 59 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas“ ([RT I 2006, 13, 92](#)) lisa Nõva-Osmussaare hoiuala piiride osas.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

² Kaitseala on moodustatud Haapsalu Rajooni RSN Täitevkomitee 21. augusti 1985. a otsusega nr 216 «Nõva taimestiku ajutise kaitseala loomine» Nõva taimestikukaitseala baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 1 alapunktist 34 hõlmab kaitseala osa Nõva-Osmussaare linnualast ja lisa 1 punkti 2 alapunktist 247 hõlmab kaitseala osa Nõva-Osmussaare loodusalast, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju linnuala ja loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiiri ja võondite piiride alusena on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1:10 000) ja maakatastri andmeid seisuga jaanuar 2008 a.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).